

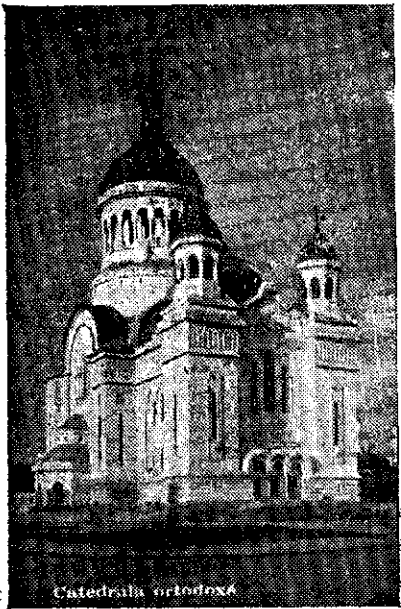
RENAȘTEREA

ORGAN NAȚIONAL-BISERICESC SAPTAMANAL

Abonamentul anual: 400 Lei

Director: Pr. N. VASIU

Redacția și Administrația:
ALBA-IULIA, Str. Avram Iancu 3

Catedrala ortodoxă

INGRIJIREA lăcașurilor de închinare.

Este o elementară, dar tot atât și de obligatorie, datorie îngrijirea lăcașurilor de închinare.

Datoria aceasta o au însă nu numai preoții, ci și enoriașii, deși răspunderea, pentru latura obligatorie a ei, o au numai cei dintâi.

Atât legile de organizare bisericească, precum și diferitele dispozițiuni ale autorităților ierarhice, au reglementat și până acum această chestiune, cu toate acestea prea puține sunt parohiile în care lăcașurile de închinare să nu lase nimic, sau chiar multe, de dorit.

Pentru trecut, starea bisericilor noastre, a dat subiecte de acerbă satiră literaților și de critică străinilor, acum aceeași stare nemulțumește pe toți aceea care, fiind buni credincioși, privesc aceste așezăminte din înălțimea unei civilizații în care frumosul are un cult special.

Exigențele acestea legitime trebuie avute în vedere cu atât mai mult, cu cât termenul de comparație nu-i nevoie să-l cauți în străinătatea bisericilor, monumentale ca arhitectură și pictură, ci chiar la noi în țară, unde sunt atâtea culte și acestea cu atâtea biserici îngrijite.

Căci iată ce-mi spunea un distins magistrat.

Am fost nu de mult într-o comună, locuită de Șoabi și de Români. Comuna este foarte înstărită și o împodobesc 2 biserici, fiind două neamuri. Am văzut dintâi biserica Șoabilor. Este bine întreținută, interiorul te înalță sufletește, iar ex-

teriorul îți fură privirea. În jurul ei se află un adevărat parc englezesc. M'am duș apoi la biserica românească. Este și ea mare, căci și Românii sunt în stare bună. Durere însă, interiorul nu te impresionează plăcut, iar cadrul exterior îți produce deadreptul indignare. Bălăriile sunt până pe zidul bisericii și, la câțiva pași, se întind preji de bostan. I.

Dar cazul acesta nu-i unic. Nevoi gospodărești rău înțelese și o tradițională obicei-nuință că biserica este cu atât mai feremecătoare cu cât este mai arhaică, mai simplă, mai ascunsă sub coroana arborilor stufoși, toate acestea și multe alte împrejurări, între care sărăcia ocupă, bineînțeles, și ea un loc de frunte, fac ca bisericile noastre, ca clădire, să nu fie ceea ce trebuie.

Credincioșii, ca și preoții, trebuie să-și dea seama însă că o biserică este suprema expresiune a conștiinței religioase și deci, ca și idealul pe care-l reprezintă, cea mai sublimă exteriorizare a trăirii pentru Dumnezeu.

În fața acestei concepții trebuie să rămâie în umbră, și la urmă, toate preocupările, care ori cât ar fi de utile și de necesare, totuși nu pot egala, și cu atât mai puțin a întrece, datoria de a face din casa lui Dumnezeu unicul loc în care să se simtă bine și ochiul, și auzul, și gândul, și întreg sufletul omenească.

În fața acestei principale datorii, toate celelalte au valoarea numai a aramei sunătoare.

Pr. N. VASIU

România lui Ferdinand I.

Radio România a organizat un ciclu de conferințe referitor la „Momentele culminante ale granițelor românești”.

Între aceste conferințe ocupă un loc deosebit conferința d-lui prof. Gheorghe Brătianu, atât prin personalitatea conferențiarului, cât și prin cuprinsul însuși al subiectului tratat.

Se cuvine deci să spicuiem ideile principale din această conferință pentru ca să avem mereu trează conștiința datoriei naționale față de România marelui Rege Ferdinand I.

D-l Brătianu spune la început:

„Dacă e vorba să alegem momentele culminante în istoria zbuciumată a granițelor românești, desigur că domnia lui Ferdinand I constituie, la procesul de veacuri al dezvoltării și statornicirii lor, culmea cea mai înaltă. Îmi revine sarcina — și cinstea — de a vă înfățișa rostul așezării acestor hotare.

Granițele României Regelui Ferdinand n'au nevoie nici de a fi amintite, nici descrise: desenul lor pe harta unității naționale a tras o brazdă în mintea și în sufletul tuturor românilor.

Granițele României lui Ferdinand I nu sunt creațiunea unei clipe, nici rezultatul unor hotărâri nesocotite. Temeiul lor se adâncește în rațiunile înseși de existență ale națiunii noastre, ca și în trecutul nostru cel mai depărtat.

Deși împărțit între mai multe stăpâniri, poporul român a avut din zilele începuturilor sale instinctul, dacă nu chiar conștiința deplină a obârșiei sale comune și a unității sale firești, ce numai în cuprinsul acestor hotare se putea desăvârși.

Sentimentul acesta s'a dezvoltat în urma neîncetatei războaie pe cari strămoșii noștri le-au purtat împotriva năvălitorilor din Asia. Tătari sau Turci. Românii s'au mulțumit să-l înfăptuiască cu sângele și jertfa lor.

Voievozii au întrevăzut din cele mai vechi timpuri primejdia și însemnătatea acestui loc de strajă. Ștefan cel Mare scrisese doar Venețienilor că cele două cetăți ce le râvneau Turcii, Chilia și Cetatea Albă, erau toată Moldova, iar Moldova cu aceste două cetăți, un zid de apărare al Ungariei și al Poloniei. La rândul său, Mihai Viteazul era să însemne un veac și jumătate mai târziu, că Țara Românească și Ardealul erau una și aceeași pavază a Imperiului și a creștinătății.

Din scrisul și din jertfa lor se desprinde conștiința unei adevărate misiuni istorice, ce nu se putea înfăptui deplin decât unind pentru aceeași luptă toate finuturile locuite de Români. Când unitatea graiului a fost și ea recunoscută, când în școlile umaniste ale Apusului s'a regăsit firul continuității latine și al moștenirii romane temelile unității naționale de mai târziu s'au găsit așezate.

Idea acestei unități, ce trebuia să strângă sub scutul ei tot ce au cuprins hotarele Regelui Ferdinand s'a dezvoltat din ce în ce mai puternică și mai limpede, în ciuda vitregiei vremurilor. Faptele se întreceau în a o desminti și a o fărâmița. În timpuri de restriște au fost smulse din teritoriul principatelor noastre cetățile dela Dunăre și Nistru. Oltenia pentru câțiva ani, pentru un secol și jumătate Bucovina, pentru mai bine de un veac Basarabia.

Și totuși niciodată nu s'a rostit mai limpede, decât în această epocă tristă a anexiunilor și a împărțirilor, credința în unitatea noastră și în hotarele ce erau să vie. Imaginea Daciei regăsite înscrisă în cercul ei toate granițele pe cari cu o profetică viziune, revoluționarii din 1848 le revendicau pentru o Românie Mare. În același an, un deputat german ridică în parlamentul din Frankfurt problema Transilvaniei, care numai în cuprinsul unui stat ce ar uni toate finuturile românești

(Continuare în pag. II.)

România lui Ferdinand I.

(Continuare din pag. I.)

își poate împlini întreaga menire geografică și economică.

Un deceniu mai târziu, un ambasador austriac întrevăzuse primejdia: vorbind de apropiata unire a Moldovei și a Munteniei, adăuga: „Românii ar găsi atunci suveranitatea Porții o rușine și o nedreptate. Ar găsi țara lor prea mică, ar râvni un stat independent, cuprinzând Bucovina partea românească a Transilvaniei, Banatul și poate o graniță în Balcani”.

Dar aceste hotare cerute de guvernul român din primul ceas al războiului european din 1914, recunoscute după lungi tratative de puterile, alături de cari trebuia să intrăm în războiul din 1916 — cu toate riscurile ce le înfățișa acea dela Răsări pentru existența noastră însăși — nu numai că nu depășeau marginile răspândirii noastre etnice, ci dimpotrivă rămăneau mult în urma lor.

D-l Brătianu arată apoi că la conferința de pace din Paris la 1 Februarie 1919, delegația română a înfățișat un memoriu în care spune:

Dacă ar fi fost vorba, de a aplica cu o rigoare absolută principiul grupului lingvistic sau etnic, România ar fi trebuit să reclame fără contestație posibilă, unirea cu sufele de mii de români, de limbă, obicei și inimă, care locuiesc în grupuri compacte pe țărmul stâng al Nistrului și dincolo de Bug, până la Nipru.

Ar fi trebuit să revendice sute de mii de români stabiliți dincolo de Dunăre, în Serbia, între văile Timocului și Moraviei, mai bine de 100 de mii pe malul bulgăresc al Dunării, multe provincii ale imperiului Tarilor și până în depărtata Siberie.

Dar România n'ar fi realizat decât un stat factice și imprăștiat, a cărui dezvoltare economică ar fi întâlnit greutăți poate de neîntrecut și a cărui constituire geografică ar fi fost izvorul unor nenumărate și nesfârșite conflicte cu statele vecine.

Dar România nu cere intrarea în unitatea românească a tuturor acestor populații de dincolo de Dunăre, de Nistru și de Tisa, nici chiar a acelor de care nu e despărțită decât de cursul unei ape. România cere numai statelor vecine de a arăta aceeași moderațiune și de a face același sacrificii în interesul păcii, al liberii dezvoltări a popoarelor și al progresului economic al Europei.

Deci nu numai tratatul în litera lui, depășit de evenimente, dar tratatul ca o concesie adusă păcii și liniștii dezvoltării a lumii noi, față de întinderea integrală a revendicărilor și realităților et-

nice românești. Acest punct de vedere prea multă vreme uitat sau nesocotit, constituia totuși fundamentul întregii noastre acțiuni la conferință și temelul cel mai sigur al hotarelor noastre.

În lumina împrejurărilor și mai ales a tragediilor ce au urmat la două decenii dela tragerea nouilor granițe, se poate înțelege mai lămurit sentimentul adânc al primului sfetnic al Regelui Întregirii, de a nu se înfățișa viitorului ca profitorii unei păci impuse de voiața învingătorilor, ca resemnați în conservarea statică a câștigurilor aduse de norocul biruinții trecătoare, ci ca expansiunea vie, dinamică a aspirațiilor de veacuri, nedeplin realizate și

(Continuare în pag. IV.)

PREOTUL- DUHOVNIC

Lumea, ca și Biserica creștină, sunt zidite și dăinuiesc, dintru început, pe temelii indestructibile a iubirii. Cea dintâi: pentru făcerea creaturilor prin preamărirea Creatorului; cea de a doua: iar tuminos pentru ținta creării celei dintâi.

Însăși pauza de mii de ani — dăpe în fața vecinicii — dintre groaznică tragedie a căderii primilor oameni și până la „plinirea vremii”, tot din iubire porcede. Pauză, ce în economia divină se tâlcuiește: pregătirea neamurilor prin penitență pentru dumnezeescul act al *mântuirii obiective*. Act pe cât de covârșitor în importanță pentru reconcilierea omnirii cu Dumnezeu, pe atât de necesar pentru deschiderea împărăției cerului celui ce caută îndreptare, în cadrele Bisericii lui Hristos, prin *mântuirea subiectivă*.

Indisolubila legătură între cele două acțiuni divine este evidentă. Căci dacă prin mântuirea obiectivă, Iisus Hristos jertfindu-se pe cruce a ridicat păcatele lumii, realizând astfel împăcarea omnirii cu Dumnezeu în mod deplin real și definitiv. — prin mântuirea subiectivă: a lăsat urmașilor săi întru păstorie *vislăria tainelor* pentru mântuirea personală a noastră ca și a celor păstoriți.

Aici rezidă marea chemare a păstorilor de suflete. Și tocmai aceasta directă continuitate de pastorație și duhovnicie, între Hristos și între urmașii săi, preoții, ne limpezeste pe deplin înfricoșata răspundere ce o avem în fața lui Dumnezeu și a oamenilor. Apostolul Pavel ne numește slujitori ai lui Hristos și *ispravnici ai tainelor lui Dumnezeu*. Iar Sf. Ioan Hrisostom, ridică preoția la rangul de *putere pe care Dumnezeu nu a dat-o, nici îngerilor nici arhanghelilor*.

Deci putere avem să legăm și să deslegăm. Putere să în-

chidem și să deschidem împărăția cerurilor...

Și într'adevăr, dacă problema mântuirii nu are decât o dimensiune (înălțimea sau adâncimea), apoi pe aceasta imensă verticală, accesibilă tuturor prin plinirea mântuirii obiective, — găsim începutul și sfârșitul apostolatului nostru. Pe această scară firească a vieții spirituale tindem să ridicăm sufletele la Dumnezeu, pentru ca să coborâm împărăția Lui în mijlocul turmei: *ținta finală a ceea ce numim duhovnicie*. Căci împărăția lui Dumnezeu nu-i altceva decât „rezolvirea problemelor morale ale vieții în spiritul lui Hristos”. Este *virtute pace și bucurie în Duhul Sfânt*. (Ap. Pavel). *E viața lui Hristos în om*.

Dar pentru ca aceasta dumnezească misiune să lucreze prin darul Duhului Sfânt fără smintală — datori suntem să fim neprihăniți și întregi, fii ai lui Dumnezeu și curați în mijlocul neamului celui îndărătnic și răsvătit, între cari *să strălucim ca niște luminători în lume*. (Filipeni 2, 15).

Impresionantă și evocatoare în același timp, răsună în adâncul conștiinței noastre rugăciunea Arhierelui (la primirea darului preoției): *Să ne facem vrednici prin harul Sf. Duh „a sta fără prihană înaintea jertfelnicului Tău, a propovedii Evangheliei împărăției Tale, a lucra cu sfîntenie cuvântul Adevărului Tău, a aduce jertfuri și jertfe duhovnicești, a înnoi pe poporul Tău prin baia nașterii de a doua...”* Culminând prin răspunderea ce ne-am luat ca duhovnici, *de a nu pierde nici una din oile cuvântătoare ce ni s'au încredințat*, iar viața și faptele să fie pildă vie credincioșilor ajunși sub a noastră stăpânire duhovnicească.

Evocarea acestei rugăciuni, dumnezească atât prin acțiunea cât și prin programul ei, să fie celor strădălnici, stimulente pentru o mai multă râvnă, iar celor zăbavnici, înfricoșător memento. Să ne impunem adică, în primul rând nouă o

trăire în Hristos. Să fim în lume și totuși în afară de ea. Să trăim în ochii ei: *pildă*, stimulând dorința de a ne urma, de a face ca noi. Să fim carte deschisă în care lumea să citească altceva decât ceea ce bîciuim în năravul ei.

Pentru aceasta însă, să urmăm îndemnul Apostolului când zice: „siliți-vă cu atât mai vârtos să faceți adevărata chemarea voastră, căci făcând aceasta nu veți greși niciodată”. (II Petru 1, 10). *Să aprindem harul lui Dumnezeu care este în noi prin punerea mâinilor* (II Timotei 1, 6); ceea ce înseamnă „a ieși din incertia timidității pastorale” și a ne avânta cu putere, cu iubire, cu înțelepciune în lupta credinței, gata oricând de a suferi și a ne jertfi pentru Evanghelie.

Căci „viața omenească se născunde nesfârșită ca o mare și n valurile ei tulburi și răsvătite de furtunile păcatului se încacă zi de zi atâtea suflete păgubind împărăția lui Dumnezeu de atâtea fii și moștenitori”. De aceea dumnezeieștile scripturi abundă în sfaturi, îndemnuri și pilde despre ceea ce trebuie să fie un *preot-duhovnic*.

Modelul clasic de o impresionantă desăvârșire a fost și rămâne *Iisus Hristos*: „Oile mele glasul meu ascultă și eu le cunosc pre dânsele și vin după mine. Eu le voi da lor viață veșnică și nu vor pieri în veac și din mâna mea nimeni nu le va răpi”. (Ioan 10, 27—28).

Iată calea pastorației și duhovniciei: o neconținută râvnă spre apostolat; o luptă continuă — pe cât de intensă pe atât de izbăvitoare — împotriva mentalității veacului, încetăținită pe baze diametral opuse Celui ce pe cruce plinind mântuirea obiectivă, ne-a deschis calea mântuirii noastre subiective.

Altfel, — vai lumii de smintele, dar mai ales *vai aceluia prin care oile smintelea*. (Matei 18, 7).

Pr. Diodor Totea

Conferința preotească a protopopiatului Abrud

În ziua de 2 Noemvrie 1941, preoții din protopopiatul Abrudului au ținut conferința preotească, în parohia Galați.

Biserica din parohia Galați, aproape nouă, ridicată din truda grea a credincioșilor prin stăruința și conducerea preotului Ioan Magda, azi notar în Codlea, precum și prin îndemnul și supravegherea venerabilului paroh Ioan Fodoreanu sen., azi repausat în Domnul, din depărtate atrage privirile preoților, care vin la împlinirea unei plăcute îndatoriri, ca și a credincioșilor chemați de glasul puternic al clopotelor.

În valuri pline de mireasmă duhovnicească se înalță spre ceruri, sfintele rugăciuni ale întreniei și ale liturghiei. Iar

credincioșii, a căror număr este mărit prin prezența pre-militarilor din acest subcentru, conduși de d-l Căpit. Șerbănescu, cucernici își înalță gândul spre Dumnezeu milostivilor.

Predica, rostită cu însuflețire de pr. V. Onet, după evanghelia: „Bogatului nemilostiv și săracului Lazar”, face impresie adâncă asupra credincioșilor și a fost ascultată cu viu interes.

Pentru ajutor întru necazuri și nevoi, a poporului credincios, pentru ocrotirea ostașilor țării, și pentru deplina biruință a regelui și a neamului nostru, se servește sfântul maslu și se înalță rugăciuni către D-zeul puterilor.

(Continuare în pag. III.)

Conferința preoțească a protopopiatului Abrud

(Continuare din pag. II.)

Sirul sfințelor servicii este încheiat de pr. Gh. Popescu, care prin cuvântul rostit către premilitarii ce-și încep instrucția sufletească și fizică, le dă porțile necesare asupra datoriei lor de fii vrednici și viitori viteji apărători ai țării.

Mulțumiți de clipele de reculegere și înălțare sufletească, ca și de cele auzite în biserică, credincioșii se împrăștie la vetrele lor, iar preoții se întrunesc în conferință în localul școlii primare.

Scaunul prezidial îl ocupă noul protopop al tractului, C. Sa pr. I. Fodoreanu.

D-sa în cuvântarea de deschidere, aduce omagiu fostului protopop P. Popovici care a păstorit acest tract peste patruzeci de ani, deasemeni își exprimă mulțumirea față de frații preoți, cari prin dragostea și îndemnul lor aproape unanim l-au determinat să primească această aleasă dar și grea îndatorire.

Din cursul ideilor desfășurate în fața conferinței, desprindem cu mulțumire constatările făcute de D-sa, că iubirea înăscută a poporului nostru față de glia strămoșească desrobită, s'a adâncit cu atâta putere în inimile plugarilor noștri, încât jertfele de sânge și avere, cerute de războiul de azi al întregirii, sunt suportate cu o resemnare vrednică de trecutul glorios al unui neam, cu pretenții de justă așezare în sirul popoarelor europene, așezate la adăpostul unei culturi milenare.

Ținuta etică a acestui „Cuvânt festiv”, răsplătesc îndejuns dragostea și încrederea preoțimii, fericită de „Noul ales”.

Pr. Gh. Popescu și Clonța Ioan, citesc recenziile asupra lucrărilor cu subiectul dat: „Rolul Bisericii în problema reintregirii neamului”.

Din lucrările prezentate și din discuțiile ce s'au încins asupra acestei probleme, care frământă azi românismul de pretutindena, rolul Bisericii și al preoțimii se cristalizează în următoarele concluzii:

1. În teritoriile cucerite prin jertfa soldatului român, trebuie să urmeze prin Biserică, fără zăbavă cucerirea sufletelor.

2. Biserica noastră în aceste timpuri tulburi, trebuie să supravegheze credincioșii săi.

3. Biserica noastră și acum trebuie ca să stea mereu de veghe asupra destinului neamului, așa după cum a stat în trecut.

4. Preoțimea română trebuie să stea în rândurile luptătorilor neîmpăcați, până când vor fi aduși, toți frații pierduți, la sânul patriei mame.

În continuarea programului, preoții se opresc în deosebi asupra situației grele, în care se găsește preoții din munți, nefiind împroprietăriți cu sasi. Durerea lor este mare, când văd că nici acum nu se curmă această stare nedreaptă. Cu toate insuccesele de până acum, conferința preoțească, hotărăște ca preoții din munți să nu înceteze în căutarea drepturilor lor, prea evidente.

Deasemeni conferința cere organelor noastre bisericesti să intervină cu preoții din Ardeal cu academii teologice să fie salariați, conform celor cu licență, așa după cum s'a făcut prin armonizarea din 1940.

Nici preoțimea, nu poate primi o asemenea descalificare, cu daune morale și materiale, precum nici Biserica și nici Academii teologice lovite adânc în prestigiul lor.

Conferința, după aceste lungi debateri, terminându-și programul fixat, Pr. protopop mulțumind tuturor ridică ședința, fiind primiți cu multă dragoste colegială, în casa ospitalieră a Pr. I. Hânsa, ca apoi, mulțumiți în suflete, și cu avânturi noi de muncă, pentru neam și pentru lege, să ne întoarcem la îndatoririle noastre individuale.

Pr. Clonța Ioan

Educația în aer liber

Organizația comitetului german pentru educația în aer liber a inițiat o serie de conferințe publice în București, pentru a răspândi ideile acestei școli.

Cu subiectul „Prima școală în aer liber” a ținut o astfel de conferință d-l director, K. Triebold, arătând că prima instituție de acest gen a apărut, în Berlin Charlottenburg, la 1904.

Aici au găsit îngrijire, timp de un an, 550 de copii debili din Berlin, selecționați după indicațiunile medicale.

Efectele școlii în aer liber sunt potențate prin unele măsuri: exerciții de înviorare, alergare, prin reducerea orelor de studii și prin reducerea orelor de clasă la 50 minute, cursuri în aer liber, baie de aer și de soare în timpul lucrului în grădină.

Se dă o atenție deosebită în aceste școli în aer liber, hranei copiilor. Alimentație crudă și alimentație vegetală este preferată. Pâinea de grăunțe, foarte bună pentru digestie, care permite reluarea activității fizice și intelectuale.

În școlile în aer liber instrucția va fi mai apropiată de viața practică, învățătura va avea mai mult sens, puterea de percepție a copilului va fi exercitată, simțurile se vor întări și puterea de judecată va crește.

În opera de reînnoire a școlii și de reformă a educației tineretului, principiile educației în aer liber solidarizează

Din alte eparhii

Ședința Reprezentanței Fundațiunii Gojdu.

La Sibiu, tot la 14 Noemvrie a. e. când s'a ținut și ședința Consistorului mitropolitan, a avut loc și o ședință a Reprezentanței Fundațiunii Gojdu, participând P. P. S. S. Episcopi prezenți. S'au rezolvat chestiuni curente.

Intregirea episcopilor vacante.

E posibil ca în curând să se întregesc scaunele vacante ale Episcopilor Bălți și Ismail și al Arhiepiscopiei Chișinăului.

Se știe că în ultima sesiune a Sfântului Sinod Mitropolia Basarabiei a fost desființată, rămânând Chișinăul scaun de arhiepiscop.

Posturi vacante la Episcopia Caransebeșului.

Consiliul eparhial al Caransebeșului publică concurs cu termen de 8 Decembrie a. e. pentru ocuparea postului de șef de secție cu salariu de 10.650 lei, sub șef de birou cu salariu de 7550 lei și impiegat cu salariu de 6850 lei. Pentru postul de șef de secție se cere diplomă universitară.

136 de parohii într'un protopopiat.

P. S. Sa Emilian Antal, episcop locot. al Argeșului a ținut la Pitești, cu prilejul unei vizite a d-lui prof. Mihai Antonescu, președinte ad-interim al Consiliului de Miniștri, o cuvântare care a făcut o profundă impresie și pentru ideile referitoare la asistența socială în cadrele Bi-

sericeei, și pentru datele concrete luate din eparhia pe care o conduce.

Astfel P. S. Sa a scos la iveală că majoritatea preoților din eparhie nu are casă parohială, nici mijloc de trai zilnic.

Într-o duminică, făcând o inspecție inopinată pe valea de jos a Vâlșanului, a găsit 3 preoți care n'au slujit sfânta liturgie, fiindcă au fost chemați, pentru ora 10, la Pretura din Budeasa.

Sunt multe cazuri când preoților le fac anchete jandarmii, iar nenumărate șicane primării și perceptorii.

La 400 de parohii din eparhie sunt numai 4 protopopi, dintre care unul are 156 de parohii.

Gânduri pentru înființarea unui protopopiat model.

P. S. Sa episcopul Emilian al Argeșului, având o experiență pastorală excepțională, este preocupat de ideea înființării unui protopopiat model.

Premiza acestei preocupări este constatarea pe care a definit-o lapidar și plastic: „suntem o armată cu suficiente virtuți, cu destulă însuflețire și pricepere în a mării armele duhovnicești, însă avem arme demodate și mijloace puține”.

Spre a îndrepta această situație, ar urma să se înființeze un protopopiat model, cu cel mult 50 de parohii, unde cu ajutorul Statului, ar fi așezați cei mai buni preoți, care să lucreze după cele mai încercate metode de pastorală modernă.

Accasta este o inițiativă vrednică de toată lauda.

deopotrivă pe pedagog, medic și arhitect.

Învățământul intuitiv consideră tablourile cu reproduceri din viață și natură, mai importante decât natura însăși. Strigătul „Afară din sala de clasă” duce la o revoluție a instrucției și a educației.

Școala dela țară trece odată cu adaptarea principiilor de educație în aer liber, la o realitate educativă. Ea dă prilej copilului să vie în contact cu lucrurile din natură, căci aici nu stă pe primul plan învățarea, ci grija, preocuparea, legătura cu pământul, cu plantele și cu animale, de care copilul de țară e strâns legat,

întrucât el singur este o parte din natură.

Principiul educației în aer liber rupe cu școala vorbăriei, fără ca aceste principii să înlăture disciplina intelectuală și concentrarea.

Educația în aer liber asigură tineretului aer, lumină și soare, cultivă credința în cel mai bun sens al cuvântului. Ea asigură copilului o dezvoltare normală, sănătoasă și o bună educație.

În România acțiunea educației în aer liber este încă începătoare și nu avem încă clădiri corespunzătoare principiilor acestui nou curent, care reprezintă foarte multe idei sănătoase.

România lui Ferdinand I.

(Continuare din pag. 11.)

stânjenite chiar, cum a fost cazul, de autoritatea vremelnică a făuritorilor păcii.

Nu e locul să stăruie aici asupra împrejurărilor, în care s'a ajuns la hotarele de atunci. Ajunge să amintesc că n'a fost colț al noilor margini de țară pentru cari să nu fi fost luptă, fie cu armele împotriva comunismului vrăjmaș ce încă de atunci încerca să se reverse dincolo de țara noastră peste întregul continent, fie la masa verde a conferinței unde întâlneam la olaltă meltirile dușmanilor și prea adesea și lipsa de înțelegere a prietenilor.

Problema granițelor românești a fost desbătută în întregime și la fiecare hotar în parte într-o ședință a comisiunii afacerilor române, unde Ion I. C. Brătianu a avut prilejul de a defini, în toate direcțiile revindicările țării sale.

Argumentele de ordin etnic se cumpăneau astfel pentru o cât mai dreaptă așezare, cu acele de ordin geografic și economic.

De altă parte însă, se ținea seamă de blocul compact al populației maghiare din Câmpia de Nord a Fisei, spre Debrecin, pentru a mărgini în această direcție întinderea granițelor românești și a accepta o fruntară convențională. Un plebiscit în Banat ar fi dat atunci rezultate covârșitoare, în favoarea stăpânirii integrale a României asupra acestui ținut; se știe însă că forurile conferinței, călăuzite de alte interese și prejudecăți au hotărât altfel.

Nu putem vorbi însă de hotarele României Mari din acea vreme fără a ne aminti și de conținutul lor.

Când însuși președintele Wilson, condiționa recunoașterea sporului la pace, de anumite garanții pentru minorități, ce ascundeau în realitate alte scopuri România lui Ferdinand I îi răspundea prin reprezentantul ei:

„Nu este nici un efort de făcut pentru ca să se recunoască dreptul minorităților... necesitatea respectului și a dezvoltării acestor libertăți... Dar am moștenit o țară independentă și chiar pentru a-i întinde granițele, nu-i putem jertfi neatârănarea“.

Au trecut de atunci mai bine de douăzeci de ani. Nu voi reface aici procesul acelora, cari au uitat atât de repede statornicele temeiuri, pe care a fost clădit Statul Român în limitele sale de atunci, nu voi răsfoi pagini întuncate de tristă amintire. Rușinea lor a fost ștearsă din filele istoriei, de vitejia oștirilor noastre cari, în vara și toamna acestui an, au reluat firul întrerupt al luptei Regelui Ferdinand împotriva dușmanului de căpetenie, bolșevismul și au ajuns spre Răsărit nu numai la vechile hotare, dar și-au purtat flamura biruitoare până adânc în țara vrăjmașe.

De accia, încheind aceste cuvinte de evocare, să-mi îndrept gândul spre voi, camarazii mei de arme, din războiul de ieri și din acel de astăzi, spre voi cari ați sângerat în șanțurile din jurul Odesei, spre voi, călăreți, tunari și vânători, cari ați oprit cu piepturile voastre peste Nipru și lângă depărtata Mare de Azov urgia asalturilor, cari ați frânt, alături de soldații celei mai mari armate a vremurilor noastre și poate a tuturor vremurilor, împotrivirea îndărătnică a vrăjmașilor civilizației, pe cari până acum dcuă săptămâni, am avut cinstea să le urmăresc zi de zi sub ordinele marilor noștri comandanți.

No. 4012/1941.

COMUNICAT

Onor. Ministerul Cultelor cu adresa Nr. 61.090/1941 ne avizează, că dată fiind starea de războiu în care ne aflăm de luni de zile, în mai toate regiunile Țării, pot fi găsite obiecte explozibile (granate, obuze etc.), cu care umblând fără precauțiune, sunt cauzatoare de moarte.

Având în vedere această situație, preoții noștri să atragă atențiunea credincioșilor asupra primejdiei ce o reprezintă aceste obiecte, invitându-i să se ferească de a umbla cu ele și a le semnala autorităților ori de câte ori le găsesc.

Alba-Iulia, 19 Nov. 1941.

Președinte:
AL. BABA

Secretar:
Pr. T. CIURUȘ

Informațiuni

O importantă descoperire arheologică în Transilvania.

„Anuarul Institutului de Studii Clasice“ al Universității din Cluj-Sibiu a publicat recent lucrarea unui tânăr arheolog, a d-lui K. Horedt referitor la o inscripție latină din veacul al IV-lea.

Inscripția a fost descoperită, în muzeul Brukenthal din Sibiu, pe o tăbliță de bronz, cuprinzând următoarele cuvinte: Ego Zenovius votum posui, adică: Eu, Zenovius, pusei danie. Dania pusă, la această tăbliță, este un cerc de bronz în mijlocul căruia se află monogramul lui Hristos (X + P împreună). Forma monogramului indică epoca lui Constantin cel Mare, adică sec. IV.

Dania aceasta provine din comuna Biertan jud. Târnava Mare, la Sud de Dumbrăveni.

Este găsită astfel cea dintâi inscripție care dovedește, fără putință de controversă, existența elementului latin în Transilvania și după ce s'au retras legiunile romane, la 270 și astfel este lămurită, în mod peremptoriu continuitatea elementului daco-roman pe teritoriul Daciei Traiane.

Inscripția mai dovedește că poporul în formație era încreștinat și că încreștinarea a venit din Bizanț, deși cel ce a făcut dania, Zenovius, are un nume latinizat.

În orice caz monogramul are caracter grecesc, oriental și astfel, împreună cu inscripția latină, constituie o adevărată revelație atât din punct de vedere național, cât și din cel ortodox.

Aprovizionarea populației o va face Armata.

Pentru a pune unitate, ordine și disciplină în întreaga acțiune de aprovizionare atât civilă cât și militară, Domnul Mareșal Antonescu a hotărât să treacă Armatei organizarea și sarcina aprovizionărilor din întreaga Țară, numind în locul d-lui Negel, demisionat, pe d. General Constantin, Subsecretar al Aprovizionării Armatei și Populației Civile. Subsecretariatul Aprovizionării de pe lângă Ministerul Economiei Naționale a fost desființat.

Târnosiri de biserici în Transnistria.

Cu deosebit ceremonial s'a făcut sfințirea bisericilor din satele: Rozalevca, locaș de închinare refăcut prin osârdia locol. col. D. Alexandrescu.

Slujba religioasă a fost săvârșită de arhimandritul Scriban, înconjurat de un sobor de preoți. Corul satului a dat răspunsurile și a intonat imnuri religioase. Au rostit cuvântări arhimandritul Scriban și locol. col. Alexandrescu.

În satul de moldoveni Zaverceaia s'a făcut sfințirea bisericii restaurată de credincioși. După sfințire au predicat arhimandritul Scriban și preotul Nicov.

Preoții misionari au sfințit bisericile din comunele: Doroccaia și Pohrebi, locașuri de rugăciune reedificate de Moldovenii desrobiți.

În comuna Râvnița de asemeni s'a refăcut biserica, fiind înzestrată de Societatea Ortodoxă Națională a Femeilor Române.

No. 4026/1941.

COMUNICAT

Sunt invitați C. preoți în parohiile cărora sunt școale confesionale, care au fost eventual întabulate pe Casa Școalelor în baza Deciziei Nr. 40.628 din 11 Octombrie a. c. a Ministerului Culturii Naționale și al Cultelor, să ceară imediat Oficiilor de Carte funduară, în circumscripția cărora se află imobilul, rectificarea și întabularea dreptului de proprietate pe parohie, fiind anulată decizia amintită prin Decizia Nr. 271.647, publicată în Monitorul oficial Nr. 269 din 12 Noiembrie 1941.

Pe cale ierarhică ni se va arăta executarea și rezultatul acestei dispozițiuni.

Alba-Iulia, 19 Nov. 1941.

Președinte:

AL. BABA

Secretar:

Pr. T. CIURUȘ

No. 3791/1941.

COMUNICAT

Ministerul Sănătății, organizează și în anul acesta „Săptămâna Curățeniei“ care va începe la 2 Noiembrie 1941, cu dispozițiuni de a se repeta în fiecare lună, la datele ce se vor comunica din timp de către acel Departament.

Onorata Precoțime este invitată să dea tot concursul Serviciilor Sanitare, pentru a ajunge la o cât mai bună reușită a aplicării pe teren a măsurilor de igienă și salubritate.

Alba-Iulia, 5 Nov. 1941.

Președinte:

AL. BABA

Secretar:

Pr. T. CIURUȘ

TIP. ALBA

CENZURAT